

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W ROKU 2016

W POWIECIE OŁAWSKIM

Spis treści

Wstęp.....	2
Rozdział I.....	3
Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	3
Rozdział II.....	9
Ranking zawodów i kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych.....	9
Rozdział III.....	12
Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.....	12
Rozdział IV.....	18
Prognoza lokalnego rynku pracy.....	18

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest kluczowym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Jest on bowiem źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – art.8, ust.1 pkt 3 i art.9, ust.1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia czy potrzeb kadrowych pracodawców. Ponadto, monitoring służy koordynacji szkoleń bezrobotnych oraz stanowi podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej (ze szczególnym uwzględnieniem szkół zawodowych). Monitoring ułatwia realizację programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia. Celem monitoringu jest również usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w głównej mierze, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz – liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych. Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zarówno zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy, jak i umiejętności i uprawnień posiadanych przez bezrobotnych oraz tych najbardziej pożądanych przez pracodawców.

Rozdział I zawiera analizę ogólnej sytuacji na rynku pracy, kolejny rozdział (II) poświęcony jest rankingowi zawodów i kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych. Rozdział III został poświęcony na precyzyjny opis przygotowania oraz przeprowadzenia badań własnych tj. badania przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy. Z kolei w rozdziale V umieszczono prognozę lokalnego rynku pracy.

Rozdział I

Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

W roku 2016r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oławie zarejestrowane były 2782 osoby. Z ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2015 roku – 2093 (75,23%) osoby posiadały zawód, a pozostałe 689 (24,77%) osób było „bez zawodu”.

Tabela nr 1. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 536	643	25,35%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	864	278	32,18%
zasadnicze zawodowe	617	41	6,65%
średnie ogólnokształcące	277	107	38,63%
policealne i średnie zawodowe	511	131	25,64%
wyższe	267	86	32,21%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	100	15	15,00%
szkoła przysposabiająca do pracy	1	1	100,00%
technikum	124	70	56,45%
liceum ogólnokształcące	118	60	50,85%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające	6	1	16,67%
szkoła policealna	10	4	40,00%
wyższa	176	62	35,23%
brak danych źródłowych	2 001	430	21,49%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Tabela nr 2. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
ABOR -PRYWATNE LICEUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I	0	0	1	0	0,00%	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W BRZEGU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
JEDNOROCZNA POLICEALNA SZKOŁA "ŻAK"	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "EDUKACJA" NA	0	0	3	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	2	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "EDUKACJA" W	14	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH HEMAT W JELCZU-	0	0	5	2	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W JELCZU-	12	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OŁAWIE	95	0	3	0	3,16%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR I IM. JANA III SOBIESKIEGO W	153	0	3	0	1,96%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR II W OŁAWIE UL. KUTROWSKIEGO 31	33	0	3	0	9,09%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR III W OŁAWIE UL. 3 MAJA 18E	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W JELCZU-LASKOWICACH	29	0	3	0	10,34%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. JADWIGI SZAJNY-	12	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK"	0	0	0	1	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA PRAWA I ADMINISTRACJI "VADEMECUM"	0	0	1	0	0,00%	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA	20	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA	0	0	1	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W OŁAWIE	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W	1	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W BRZEGU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W OŁAWIE UL. KUTROWSKIEGO 31	91	56	7	6	7,69%	6,59%
TECHNIKUM NR 2 W OŁAWIE UL. 3 MAJA 18E	112	88	12	8	10,71%	7,14%
TECHNIKUM NR 5 IM. JANA KILIŃSKIEGO	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W JELCZU-LASKOWICACH	27	27	1	1	3,70%	3,70%
V LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. KRZYSZTOFA KAMIŁA	0	0	1	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 1 W OŁAWIE UL.	35	32	9	8	25,71%	22,86%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2 W OŁAWIE UL. 3 MAJA 18E	25	0	3	3	12,00%	12,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3 W BRZEGU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA NR 3 W OŁAWIE	7	3	5	3	71,43%	42,86%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W CENTRUM KSZTAŁCENIA	0	0	1	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W JELCZU-LASKOWICACH	37	37	4	1	10,81%	2,70%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela nr 3. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	104	72	23	15	31,94%	20,83%
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	230	171	21	17	12,28%	9,94%
liceum ogólnokształcące	344	0	21	3	6,10%	0,87%
liceum profilowane	0	0	1	0		
liceum uzupełniające	12	0	0	0	0,00%	0,00%
szkoła policealna	0	0	2	1		

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela nr 4. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku (cd.)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	72	52	11	21,15%
szkoła przysposabiająca do pracy	3		1	33,33%
technikum	213	147	28	19,05%
liceum ogólnokształcące	245		4	1,63%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna			1	

Tabela nr 5. Oferty pracy w 2016 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	7521	1846	9367
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI	19	37	56
2	SPECJALIŚCI	162	374	536
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	715	136	851
4	PRACOWNICY BIUROWI	250	78	328
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	569	124	693
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	18	0	18
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1258	435	1693
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2178	199	2377
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACĘ SIŁY ZBROJNE	2352	463	2815
0		0	0	0
	wskaźnik struktury według źródeł			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI	33,93%	66,07%	100%
2	SPECJALIŚCI	30,22%	69,78%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	84,02%	15,98%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	76,22%	23,78%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	82,11%	17,89%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	74,31%	25,69%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	91,63%	8,37%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACĘ SIŁY ZBROJNE	83,55%	16,45%	100%
0				
	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI	0,25%	2,00%	0,13
2	SPECJALIŚCI	2,15%	20,26%	0,11
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	9,51%	7,37%	1,29
4	PRACOWNICY BIUROWI	3,32%	4,23%	0,79
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	7,57%	6,72%	1,13
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,24%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	16,73%	23,56%	0,71
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	28,96%	10,78%	2,69
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACĘ SIŁY ZBROJNE	31,27%	25,08%	1,25
0		0,00%	0,00%	

Rozdział II

Ranking zawodów i kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych

Tak jak to już było wspomniane we wstępie do niniejszego opracowania poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zestawienie ofert pracy zgłoszonych do urzędu pracy z bezrobotnymi zarejestrowanymi w określonym zawodzie, pozwala na stwierdzenie czy dany zawód charakteryzuje się nadwyżką osób do pracy czy też ich deficytem. Przy ocenie tych wielkości niezbędny jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów (k n I W ,), który obliczany jest jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w badanym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie w ciągu analizowanego okresu. Jeżeli wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) dla danego zawodu jest mniejszy od 0,9 - jest to zawód nadwyżkowy, jeżeli wskaźnik ten jest większy od 1,1 mówimy o zawodzie deficytowym. Zawody o wskaźniku z przedziału <0,9 - 1,1> są zawodami zrównoważonymi. Im wskaźnik jest wyższy, tym większa jest szansa znalezienia pracy w badanym zawodzie.

Tabela nr 6. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2016 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP	Odsetek miejsc aktywizacji
8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	8	0,00	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	3	0,00	0,00
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	3	0,00	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	2		0,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	2	0,00	0,00
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2		0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	1		0,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	1		0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	1	40,00	30,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	1	0,00	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzaných gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,00	0,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	1	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1	100,00	100,00
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0	100,00	100,00
9334	Układacze towarów na półkach	0	0,00	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0	0,00	0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0	75,00	75,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0	0,00	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0	66,67	66,67
2621	Archiwiści i muzealnicy	0	100,00	100,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0	100,00	100,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0	100,00	33,33
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0	66,67	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero. a noznstałe mierniki nie osianaiia wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych

Tabela nr 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0,67	40,08	0,02			100,00	100,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,42	15,17	0,03			50,00	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0,17	3,83	0,04			0,00	0,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	4,50	83,58	0,05	40,00	1,25	28,57	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	10,83	105,25	0,10	37,50	1,05	5,92	4,17
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,75	0,11		1,00	25,00	25,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,17	17,92	0,12	50,00	1,00	56,34	54,93
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	2,00	15,42	0,13	50,00	1,00	100,00	100,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	4,75	35,67	0,13	50,00	2,00	0,00	0,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,83	6,08	0,14		1,50	5,48	2,74
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1,08	5,25	0,21	0,00	1,00	20,00	0,00
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	20,42	95,50	0,21	44,44	1,03	0,00	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,33	1,33	0,25	0,00	1,00	100,00	0,00
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	1,42	5,50	0,26	0,00	1,20	50,00	37,50
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	11,00	32,33	0,34	16,67	1,08	100,00	0,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	3,42	6,42	0,53	50,00	1,00	0,00	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	1,58	2,83	0,56	50,00	1,00	100,00	100,00
7124	Monterzy izolacji	0,33	0,50	0,67		1,00	16,67	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	1,50	1,92	0,78		2,00	0,00	0,00

Tabela nr 8. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2016 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert	Wskaźnik dostępności ofert	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP	Odsetek miejsc aktywizacji
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	7,67	8,50	0,90	23,68	13,16
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,17	0,17	1,00	50,00	50,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	5,92	5,75	1,03	23,81	16,67

Tabela nr 9. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku

3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	1
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	1
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	1

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Tabela nr 10. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięcz na liczbę bezrobotnych	Średniomiesięcz na liczbę dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURE S) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	18,08	1,25	14,47	61,11	0,94	33,33	0,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	59,33	8,08	7,34	70,00	0,95	1,19	0,00
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	49,42	7,50	6,59	64,44	0,98	3,03	1,52
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	8,00	1,25	6,40	66,67	0,80	0,00	0,00
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	37,58	10,58	3,55	52,50	0,90	0,00	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	3,25	1,25	2,60	66,67	0,50	0,00	0,00

Rozdział III

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Niniejsze opracowanie zawiera wyniki badań kwestionariuszowych przeprowadzonych wśród przedsiębiorstw zlokalizowanych w powiecie oławskim. Badanie zostało przeprowadzone w ramach rocznego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2016 roku, zgodnie z metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, poprzez rozmowę telefoniczną. Ankieta składała się z pytań zamkniętych, pytań z możliwością wielokrotnego wyboru, z kafeterią odpowiedzi oraz pytań otwartych, umożliwiających swobodną wypowiedź respondenta.

Wywiady stanowiące kluczowy materiał badawczy przeprowadzone zostały wśród osób, które podejmują strategiczne decyzje w przedsiębiorstwie, w tym decyzje personalne oraz nadzorują proces zatrudnienia nowych pracowników: właściciele, dyrektorzy lub prezesi przedsiębiorstw, a także osoby decyzyjne z działu kadr lub działu personalnego. Wybór tych osób, jako respondentów był naturalny i wynikał z kompetencji, pełnionej funkcji oraz wiedzy, jaką dysponują te osoby.

Oczekiwana próba badawcza w powiecie oławskim wynosiła 81 pracodawców.

Celem głównym badania rynku pracy w powiecie była diagnoza stanu aktualnego oraz prognoza przyszłej sytuacji w zakresie popytu na pracę. Badanie dotyczyło popytu na pracę oraz zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na lokalnym rynku pracy oraz możliwości aktywizacji osób bezrobotnych za pośrednictwem lokalnych pracodawców.

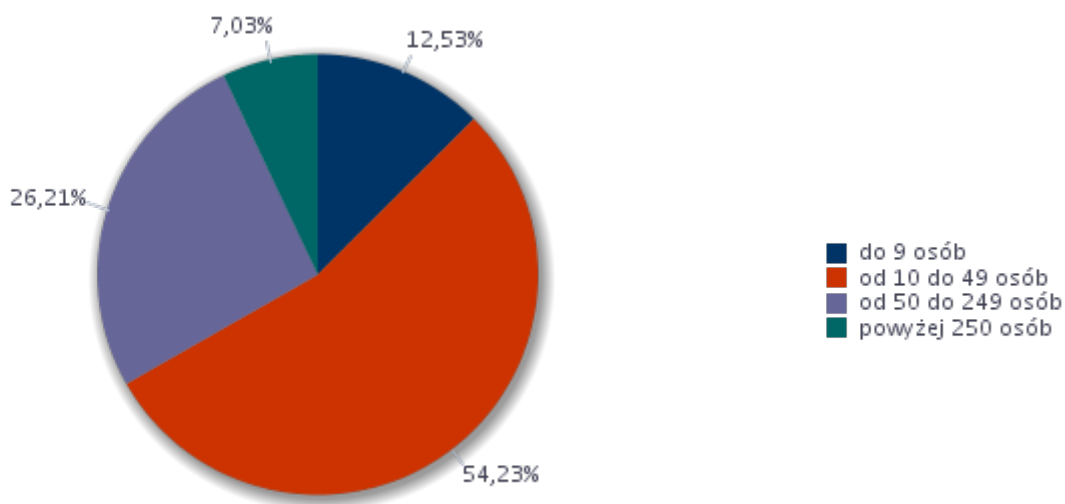
Do ważniejszych celów badania przedsiębiorców należało także zbadanie planów zatrudnieniowych pracodawców w kolejnych latach, określenie charakterystyki wymagań pracodawców wobec przyszłych pracowników oraz metod poszukiwania kandydatów do pracy. Badanie przeprowadzone wśród pracodawców umożliwiło określenie zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pracowników o wskazanych umiejętnościach, kwalifikacjach i kompetencjach zawodowych. Badanie ukazało, jakie zawody i kompetencje zawodowe cieszą się mniejszym lub większym zainteresowaniem ze strony pracodawców. Umożliwiło poznanie przyczyn problemów występujących na lokalnym rynku pracy oraz właściwy dobór narzędzi w celu kreowania zatrudnienia.

Raport z badań popytu na pracę w powiecie oławskim - w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych - daje możliwość uzyskania informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kompetencjach i umiejętnościach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie i zmianę kwalifikacji zawodowych osób poszukujących pracy, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Raport ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia.

Tabela 11. Liczba przebadanych przedsiębiorstw.

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	10
10-49	46
50-249	21
250 i więcej	4
Podsumowanie	81

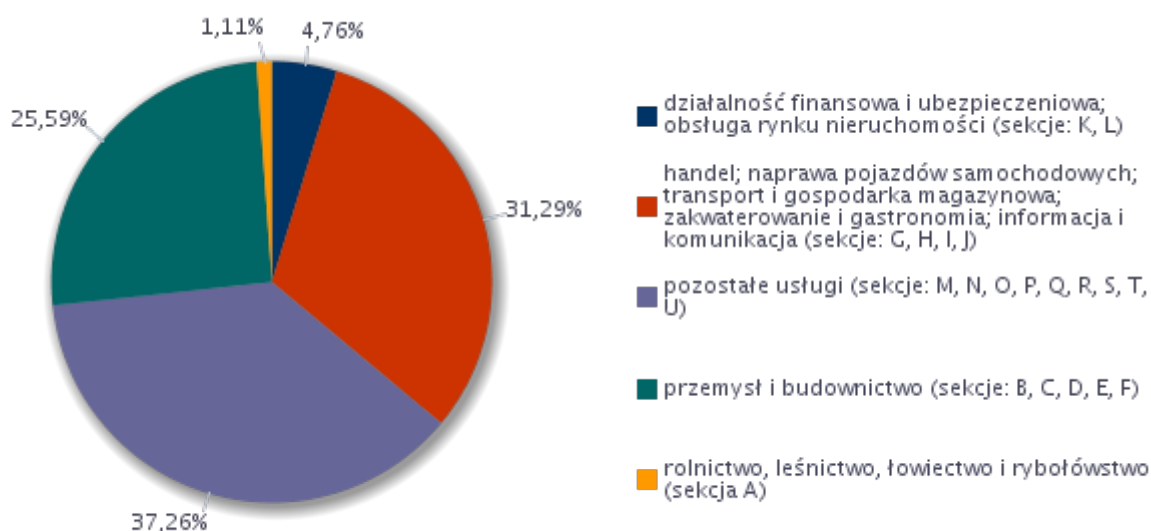
Wykres 12. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Wielkość zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach

Największy odsetek badanych podmiotów – 54,23% stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Znaczny odsetek badanych pracodawców – 26,21% zatrudnia do 249 pracowników. Odsetek przedsiębiorstw, które zatrudniają do 9 pracowników wynosił – 12,53 %. W badaniach reprezentowane były także największe przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników – 7,03%.

Wykres 13. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

Rozkład przedsiębiorstw z punktu widzenia sektora działalności świadczonego przez badane podmioty prezentuje się następująco:

zdecydowanie największy odsetek przedsiębiorstw prowadzi działalność w branży: pozostałe usługi – 37,26% badanych firm;

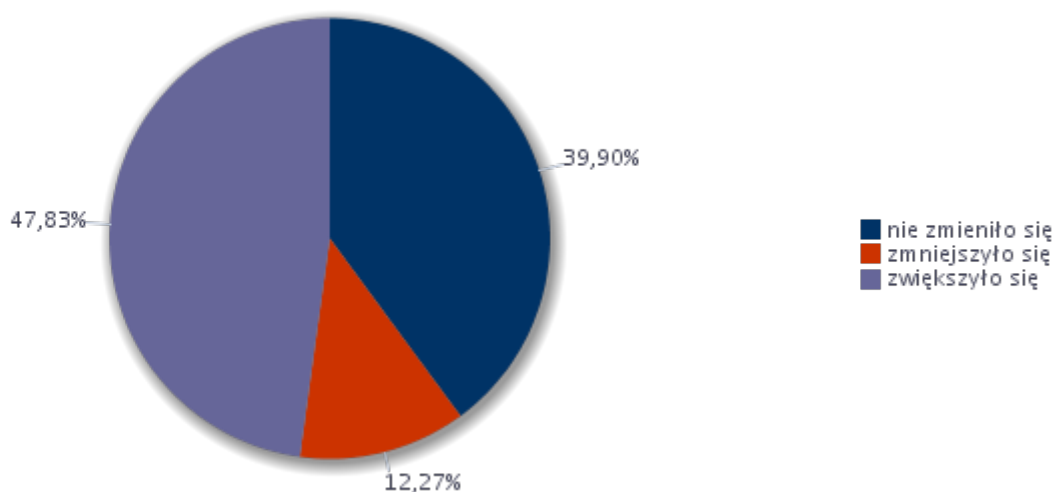
przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja stanowiły – 31,29 % ogółu badanych podmiotów;

w branży przemysł i budownictwo funkcjonuje – 25,59% badanych firm;

podmioty gospodarcze z branży finansowej, ubezpieczeniowej i obsługi rynku nieruchomości - 4,76% wszystkich badanych przedsiębiorstw.

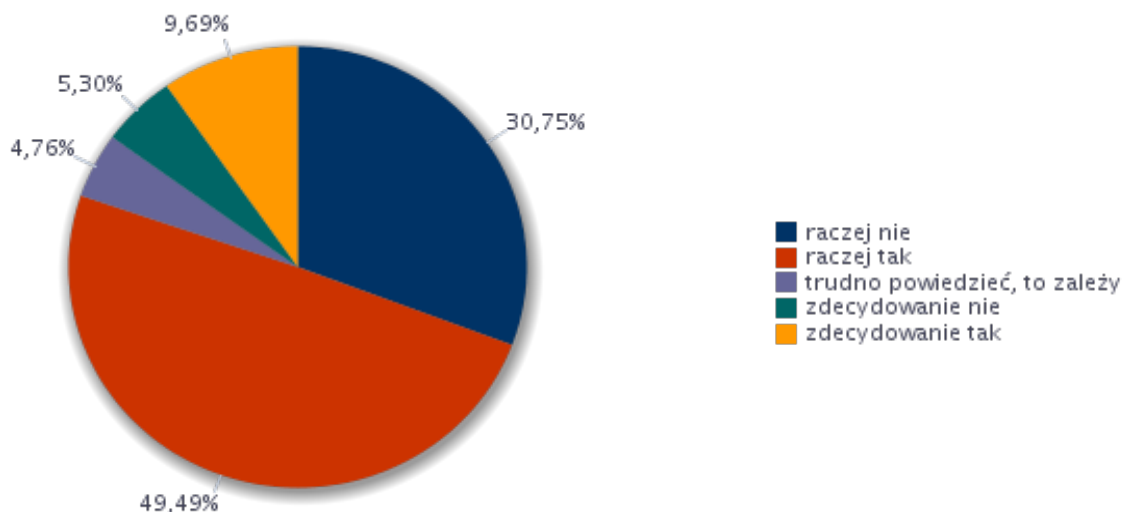
najmniejszy odsetek generowały przedsiębiorstwa, których profil działalności ma cechy działalności z branży rolnej, leśnej, łowieckiej lub rybackiej – 1,11%;

Wykres 14. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Spośród badanych przedsiębiorstw, które dokonywały ruchów kadrowych, zwiększając zatrudnienie – 47,83% podmiotów deklaruje zwiększenie zatrudnienia . Okazuje się, że 39,90% pracodawców planuje utrzymać taki sam poziom zatrudnienia w przyszłym roku, natomiast 12,27% zadeklarowało zmniejszenie zatrudnienia.

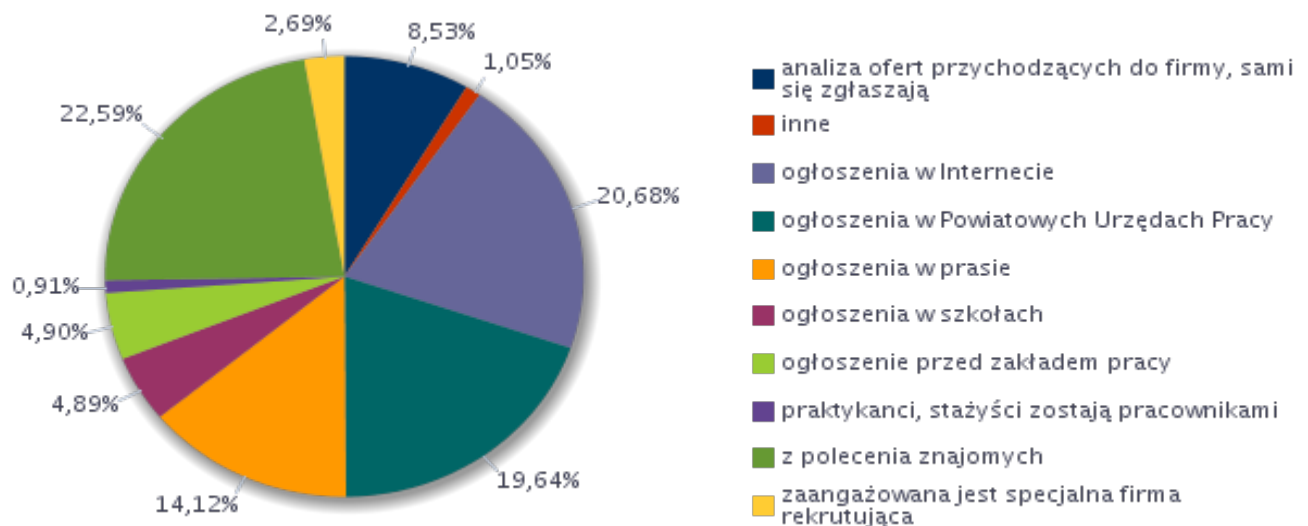
Wykres 15. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników

Trudności w poszukiwaniu pracowników

Kluczowe znaczenie dla całości analizy popytu na pracę mają opinie przedsiębiorców na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy, a w szczególności dostępu do kadry pracowniczej. Według pozyskanych od pracodawców informacji dostępność do kadry pracowniczej w powiecie oławskim jest w pewnych obszarach ograniczona. Łączny odsetek pracodawców, którzy mają problemów ze znalezieniem odpowiednich pracowników wynosił 49,49 %. Warto jednak zauważyć, iż łącznie aż 9,69% pracodawców twierdzi, że na lokalnym rynku pracy występują problemy w zakresie pozyskiwania nowych pracowników. Należy podkreślić, że liczny odsetek badanych – 30,75% „odpowiedziało raczej nie” oraz 4,76% wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć, to zależy”. Na podstawie przedstawionych danych można więc zaryzykować stwierdzenie, że pracodawcy, którzy poszukują osób o określonych kwalifikacjach, specjalistycznej wiedzy lub osób o bogatym doświadczeniu zawodowym mogą mieć problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy. Natomiast pracodawcy, którzy poszukują pracowników do prac prostszych, pomocniczych niewymagających konkretnych kwalifikacji zawodowych (ukończenia określonych kursów i szkoleń oraz odpowiedniego poziomu wykształcenia) mają, ze względu na liczbę osób bezrobotnych w powiecie, dostęp do takiej kadry pracowniczej.

Wykres 16. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotycząca sposobu poszukiwania nowych pracowników

Metody poszukiwania pracowników przez pracodawców

Poznanie sposobu rekrutacji pracowników przez pracodawców z terenu powiatu oławskiego jest niezwykle istotne z punktu widzenia określenia roli Powiatowego Urzędu Pracy w systemie pośrednictwa pracy. W związku z powyższym pracodawcy proszeni byli o wymienienie wszystkich sposobów rekrutacji, z których korzystają lub korzystali. Każdy z badanych mógł wskazać wszystkie metody poszukiwania pracowników. Pracodawcy, którzy w ostatnim okresie nie prowadzili działań rekrutacyjnych poproszeni zostali o wskazanie metod rekrutacyjnych, które były kiedykolwiek stosowane. Trzy metody poszukiwania pracowników są zdecydowanie częściej praktykowane przez lokalnych pracodawców. Część pracodawców – 8,53% dokonuje analiz ofert i dokumentów aplikacyjnych przysyłanych przez kandydatów do pracy, niezależnie od prowadzonego procesu rekrutacyjnego. Kolejną metodą poszukiwania pracy są ogłoszenia prasowe – 14,12 %. Trzecią z najczęściej stosowanych sposobów rekrutacji pracowników jest umieszczanie ogłoszeń w Internecie. Taką formę rekrutacji wskazało 20,68 % pracodawców. Pozostałe metody poszukiwania i rekrutowania pracowników wymienione zostały na wykresie.

Rozdział IV

Prognoza lokalnego rynku pracy

"Barometr zawodów" to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach. Barometr zawodów jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów tut. Urzędu w IV kwartale 2016 r. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe.

Zawody deficytowe to takie, w których w najbliższym roku nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka.

Zawody zrównoważone to takie, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się).

Zawody nadwyżkowe, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.

Tabela nr 17. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w roku 2016

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Inżynierowie elektrycy
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Układacze towarów na półkach
		Lektorzy języków obcych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Archiwiści i muzealnicy
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
	zawód deficytowy	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
		Ręczni pakowacze i znakowacze
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Windykatorzy i pokrewni
		Monterzy izolacji
		Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Opiekunowie dziecięcy
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
		Piekarze, cukiernicy i pokrewni
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
		Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni
		Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych
		Pracownicy zakładów pogrzebowych